

Fordítsa le az alábbi szöveget magyarra szótár segítségével! (50 pont)

Az ifjabb Plinius beszámol barátja, Corellius öngyilkosságáról

Decessit Corellius Rufus et quidem sponte, quod dolorem meum exulcerat. Est enim luctuosissimum genus mortis, quae non ex natura nec fatalis¹ videtur. Nam in² illis, qui morbo finiuntur, magnum ex ipsa necessitate solacium est;³ in iis vero, quos accersita mors aufert, hic insanabilis dolor est, quod creduntur potuisse diu vivere. Corellium quidem summa ratio,⁴ quae sapientibus pro⁵ necessitate est, ad hoc consilium compulit, quamquam plurimas vivendi causas habentem:⁶ optimam conscientiam, optimam famam, maximam auctoritatem. Sed tam longa, tam iniqua valetudine conflictabatur, ut pretia vivendi mortis rationibus vincerentur.

¹ *non ex natura nec fatalis* – mindkettőhöz odaértendő: *esse*

² az *in* jelentése itt: 'esetében'

³ az *est* jelentése itt: 'meríthető'

⁴ a *ratio* jelentése itt és a következő mondatban: 'érv'

⁵ *pro*: 'előbbre való vminél'

⁶ *habentem*: ti. *Corellium*

Produktív teszt (50 pont)

A megoldásra rendelkezésére álló idő 60 perc. A teszt megoldásához szótárt nem használhat.

1. Képezze az alábbi jelzős kifejezések kért alakjait! (10 pont)

senatus Romanus (sing. gen.) .....

res publica (sing. dat.) .....

corpus longius (plur. nom.) .....

femina nobilis (sing. abl.) .....

ars bona (plur. gen.) .....

2. Az alábbi jelzős kifejezések mindegyike két esetként is értelmezhető. Írja melléjük a lehetséges meghatározásaikat! Minden lehetséges esetet adjon meg! (5 pont)

fructus dulcis .....

populo forti .....

spei bonae .....

poetae Romani .....

via longa .....

3. Húzza alá a negyedik declinációhoz tartozó főneveket! (3 pont)

Vultus, corpus, lupus, manus, exercitus, tempus,
vetus, onus, cornu, magistratus, usus, latus

4. Határozza meg az alábbi igealakokat! Az ige szótári alakját nem kell megadnia. (5 pont)

Pl.: dicebam – praet. impf. ind. act. sing./1.

vocemini .....
agerentur .....
vixerim .....
laborati essent .....
loquere .....
vocaberis .....
demini .....
vinceretur .....
habuisset .....
velit .....

5. Képezze a kért igealakokat a *cipio 3 cepi, captum* igéből! (5 pont)

fut. impf. ind. act. plur./1. ....
praet. impf. ind. pass. plur./2. ....
fut. impf. ind. pass. sing./2. ....
első imperativus sing./2. ....
praes. perf. ind. pass. plur./3. ....

6. Adja meg a *doceo 2 docui, doctum* ige összes infinitivusát! (3 pont)

	<i>activum</i>	<i>passivum</i>
<i>imperfectum</i>		
<i>perfectum</i>		
<i>instans</i>		

7. Alakítsa át igeneves szerkezet segítségével a következő összetett mondatokat egyszerű mondattá! (12 pont)

Multi amici ad Socratem venerunt, ut eum a morte defenderent. (Socrates, -is m.)

.....

Dum loquimur, fugit invidum tempus.

.....

Cicero, qui ante patres stabat, clara voce accusavit Catilinam.

.....

8. Alkosson a két tagból mondatot! (4 pont)

Cicero azt mondta, hogy Catinina terveket sző az állam ellen!

Cicero dixit / Catilina contra rem publicam consilia fecit.

.....

Vergilius állítólag gyönyörű műveket írt.

Vergilius dicitur / Vergilius opera praeclara scripsit.

.....

9. Milyen alárendelő mellékmondatokat ismer fel? (3 pont)

Cicero tam iratus fuit, ut senatores eum adire non auderent. ....

Quis nesciat nostrum, quis Ciceronem interficere voluerit? .....

Si tacuisses, philosophus mansisses. ....